09/04/2021

Η Σφαγή στο Δήλεσι

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Κατά τη μετεπαναστατική περίοδο, η ληστεία βρισκόταν σε έξαρση, παρά τα διάφορα μέτρα που είχαν πάρει οι κυβερνήσεις για την εξουδετέρωσή της. Το αραιοκατοίκητο της υπαίθρου, η ανεπαρκής αστυνόμευση, η χαλαρή φύλαξη των ελληνοτουρκικών συνόρων και η πολιτική ασυλία κάποιων ληστών, συνέβαλαν στη διατήρηση του φαινομένου καθ' όλο τον 19ο αιώνα.

Στις 30 Μαρτίου 1870 μία ομάδα άγγλων περιηγητών και διπλωματικών ξεκίνησαν για μια επίσκεψη στο Μαραθώνα, συνοδευόμενοι από άνδρες της Χωροφυλακής. Την αποτελούσαν ο λόρδος και η λαίδη Μάνκαστερ, ο νεαρός φίλος τους Φρέντερικ Βάινερ, ο δικηγόρος Έντουαρντ Λόιντ, ο τρίτος γραμματέας της βρετανικής πρεσβείας στην Αθήνα Έντουαρντ Χέρμπερτ και ο γραμματέας της ιταλικής πρεσβείας στην Αθήνα, κόμης Αλμπέρτο ντε Μπόιλ, που προστέθηκε την τελευταία στιγμή στη συντροφιά. Όλα κυλούσαν ομαλά, όταν στο ταξίδι της επιστροφής οι εκδρομείς έπεσαν σε ενέδρα που τους είχε στήσει η πολυπληθής

συμμορία των αδελφών Τάκου και Χρήστου Αρβανιτάκη κοντά στο Πικέρμι. Οι συνοδοί χωροφύλακες εξουδετερώθηκαν εύκολα και η ομάδα των περιηγητών βρέθηκε στα χέρια των Αρβανιτάκηδων.

Ο Τάκος Αρβανιτάκης, που ήταν αρχηγός της συμμορίας, διαμήνυσε στην κυβέρνηση του Θρασύβουλου Ζαΐμη τις απαιτήσεις της, που ήταν λύτρα 50.000 και χορήγηση αμνηστίας. Κι ενώ η αγγλική πρεσβεία δέχθηκε τους όρους των απαγωγέων, η κυβέρνηση ήταν αντίθετη. Ο Υπουργός Στρατιωτικών Σκαρλάτος Σούτσος υποστήριξε ότι οποιαδήποτε υποχώρηση στις αξιώσεις των συμμοριτών θα αποτελούσε απαράδεκτο εξευτελισμό της χώρας. Συν τοις άλλοις, επικαλέσθηκε και συνταγματικό κώλυμα για τη χορήγηση αμνηστίας, για να λάβει ειρωνική απάντηση από αξιωματούχο του Φόρειν Όφις: «Δεν θα ηδυνάμην να παραδεχθώ ως ισχυράν την αντίρρησιν περί του αντισυνταγματικού της αμνηστίας. Το Ελληνικό Σύνταγμα έχει παραβιασθή ούτω συχνά παρά της κυβερνήσεως, ώστε δεν θα ηδυνάμην να δώσω προσοχήν εις πρόφασιν στηριζομένην επί τοιαύτης δικαιολογίας».

Η καθυστέρηση της κυβερνητικής απάντησης εξόργισε τους απαγωγείς και ο λόρδος Μάνκαστερ, ένας από τους ομήρους, ζήτησε να του επιτραπεί να επιστρέψει στην Αθήνα για να συγκεντρώσει το ποσό των λύτρων και να φροντίσει για τη χορήγηση αμνηστίας. Ο άγγλος ευγενής έφθασε στην Αθήνα, αλλά η κυβέρνηση παρέμενε ανυποχώρητη και μάλιστα ανέλαβε δράση, στέλνοντας στρατιωτικό απόσπασμα για την ανακάλυψη και τη σύλληψη των απαγωγέων.

Οι Αρβανιτάκηδες, που γνώριζαν πολύ καλά τα κατατόπια της Αττικής, διέφυγαν διαμέσου της Πεντέλης και της Πάρνηθας και κατέφυγαν στον Ωρωπό, αφού πρώτα είχαν απελευθερώσει τις γυναίκες. Από εκεί διαμήνυσαν στην κυβέρνηση ότι αν συνεχιζόταν η καταδίωξη θα αναγκάζονταν να σκοτώσουν τους αιχμαλώτους. Ο Σούτσος, που είχε το γενικό πρόσταγμα από κυβερνητικής πλευράς, το μόνο που συζητούσε τώρα ήταν η άνευ όρων απελευθέρωση των απαχθέντων και η ευνοϊκή μεταχείριση των απαγωγέων. Παράλληλα, στρατιωτικά αποσπάσματα προσπαθούσαν να εγκλωβίσουν τους συμμορίτες στην Αττική για να μην διαφύγουν προς τα ελληνοτουρκικά σύνορα, που τότε βρίσκονταν λίγο πάνω από τη Λαμία.

Στις 9 Απριλίου 1870 οι άνδρες ενός αποσπάσματος ήλθαν πρόσωπο με το πρόσωπο με τους Αρβανιτάκηδες στο Δήλεσι, παραθαλάσσια περιοχή βόρεια του Ωρωπού. Αυτοί σκότωσαν τους τέσσερις ομήρους και στη συνέχεια προσπάθησαν να διαφύγουν. Από τους πυροβολισμούς που ακολούθησαν, μόνο ο Τάκος Αρβανιτάκης κατόρθωσε να διαφύγει. 20 άνδρες του σκοτώθηκαν επί τόπου, ανάμεσά τους και ο αδελφός του Χρήστος και εννέα συνελήφθησαν για να

καταδικασθούν αργότερα σε θάνατο και να εκτελεσθούν.

Το ρεζιλίκι για τη χώρα μας ήταν μεγάλο και το γόητρό της καταρρακώθηκε. Ο ευρωπαϊκός Τύπος έκανε λόγο για «χώρα ημιβαρβάρων», «φωλεά ληστών και πειρατών», και χαρακτήρισε την Ελλάδα «εντροπή για τον πολιτισμό», που «τίθενται εκτός του κύκλου των πολιτισμένων κρατών». Κάποιοι άγγλοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι ανέφεραν ότι «αι ληστείαι αποφασίζονται εν Αθήναις, ένθα και διανέμονται τα χρήματα», υπονοώντας σχέση των ληστών με την πολιτική εξουσία, ενώ κάποιοι άλλοι ζήτησαν στρατιωτική επέμβαση στην Ελλάδα.

Την κατάσταση έσωσε ο φιλέλληνας υπουργός Εξωτερικών Γλάδστων και οι πρεσβευτές της Ρωσίας και των ΗΠΑ, που υποστήριξαν τις ενέργειες της ελληνικής κυβέρνησης. Τελικά, η Ελλάδα υποχρεώθηκε να εκφράσει τη λύπη της στις κυβερνήσεις της Αγγλίας και της Ιταλίας και να καταβάλει σε καθεμία από τις οικογένειες των θυμάτων το ποσό των 22.000 λιρών.

Πηγή: sansimera.gr